

YEREL YÖNETİMLERİN ÜYE OLDUKLARI ULUSLARARASI KURULUŞLAR ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

“ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ”

Nazlı YÜCEL BATMAZ*

Özet: Küreselleşme ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde; ekonomik, siyasal ve sosyal yapının sınırlar ötesi bir hareketlilikle tüm ülkelerin ve kentlerin birbirlerini etkilediği süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Kentlerin ve yerel yönetimlerin bu süreçte daha çok ön plana çıkmaya başlamasının sonucu olarak demokrasinin ve halkın katılımının sağlandığı birinci yönetim basamağı olarak değerlendirilen yerel yönetimler uluslararası konjunktürde yer alan gelişmelere ayak uydurmak, küresel dünya ile eklemlenebilmek ve daha sağlıklı politikalar geliştirebilmek amacıyla uluslararası düzeyde çeşitli ağlar ve organizasyonlar içinde işbirliği içine girmişlerdir. Bu bağlamda çalışmanın amacı Türkiye’de yerel yönetimlerin üye oldukları uluslararası kuruluşların, yerel yönetimlere hangi açılardan katkı sağladığının Ankara Büyükşehir Belediyesi özelinde analiz edilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Uluslararası Kuruluşlar, Ankara Büyükşehir Belediyesi.

A REVIEW ON INTERNATIONAL ORGANISATIONS OF WHICH LOCAL MANAGEMENTS ARE THE MEMBER “THE SAMPLE OF METROPOLITAN MUNICIPALITY OF ANKARA”

Abstract: Globalisation has been known as the process in which all the countries and cities affect each other with a cross-border mobility of economic, political and social structures on national, regional and local level. In this process cities and local managements come into prominence more, and so local managements, which are evaluated as the first management level for democracy and civil participation, cooperated in several networks and organisations at an international level for keeping pace with the developments on international conjuncture, being articulated with the global world and developing healthier politics. In this context, the aim of the study is to analyse the international organisations of which the local managements in Turkey are the member and their contributions to these managements specific to metropolitan municipality of Ankara.

Key words: Local Managements, International Organisations, Metropolitan Municipality of Ankara.

* Yrd. Doç., Dr. Kırıkkale Üniversitesi, Keskin Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, e-posta: nazli_yucel@yahoo.com

GİRİŞ

1980 sonrası dönemde, tüm dünyayı etkisi altına alan küreselleşme süreci ve bu sürecin getirmiş olduğu “*yeni ekonomik düzen*” kamu yönetimi anlayışını önemli derecede etkilemiş ve devletin küçültülmesi fikri ön plana çıkmıştır.

Bu çerçevede Küreselleşme süreci ile birlikte dünyadaki yeni değişim dinamikleri bağlamında devletin rol ve fonksiyonlarına ilişkin ortaya çıkan değişimlerden birisini de yerelleşme kavramı oluşturmuştur.

Devletin merkezi yönetim birimleri ile yerel yönetim birimleri arasındaki iş bölümünde, yerel birimlerin ağırlık kazanması anlamına gelen yerelleşme, ulus devlete fazla ihtiyaç duyulmaksızın, bireylerin ve yerel birimlerin ortak birliktelik duygusu ve kültürü altında kendi kendilerini yönetme yeteneğine kavuşmalarını ifade etmektedir.

Yerelleşme süreciyle birlikte kamu hizmetlerinin özellikle yerel nitelikte olanlarının halka en yakın birimler olan yerel yönetimler aracılığıyla sunulması ve adem-i merkezizetçi bir yapının benimsenmesi dünya ülkelerindeki genel eğilimin odak noktası olmuştur.

Küreselleşme sürecinde merkezi yönetimin küçültülerek, yetki ve sorumlulukların yerel yönetimlere ve sivil toplum kuruluşlarına aktarılması yönündeki eğilimler, beraberinde hem devletin, hem yerel yönetimlerin yapısını değiştirmiş, ülke düzeyinde kamusal hizmetleri yerine getirecek kamu idareleri olarak, daha çok yerel yönetimler ön plana çıkmaya başlamıştır.

Küreselleşme ve ona paralel olarak gelişen yerelleşme süreciyle birlikte merkezi yönetimin dışında, yerel bir topluluğun ortak gereksinimlerini karşılamak amacıyla oluşturulan, karar organlarını doğrudan halkın seçtiği, demokratik ve özerk bir yönetim kademesi olarak tanımlanabilen yerel yönetimler, demokratik ve etkin bir hizmet sunma birimi olarak nitelenmiştir.

Dünyada yaşanan değişimlere paralel olarak ülkemizde de yerel yönetimlere bakış açısı değişmiş ve yerel yönetimlerin örgütsel yapı, personel politikası, mali yapı, yönetim-vatandaş ilişkisi ve merkezi yönetim-yerel yönetim ilişkisi gibi- temel alanlarında değişiklikler içeren reform çalışmaları yapılmıştır.

Bu bağlamda Kentsel alanlarda hizmet sunan birer kamu yönetimi olarak yerel yönetimler yetki alanı içerisindeki halka daha kaliteli hizmetler sunabilmek ve küresel dünya ile eklenilebilmek için uluslararası kuruluşlara üye olmuşlardır/ olmaktadır.

Bu kapsamda makalede ülkemizdeki yerel yönetimlerin üye oldukları uluslararası kuruluşlar ve bu kuruluşların yerel yönetimlere sağladığı katkılar Ankara Büyükşehir Belediyesi özelinde analiz edilecektir. Bu amaçla çalışmada ilk önce bir yerel yönetim birimi olan belediyelerin uluslararası kuruluşlara üye olmasına imkân veren mevzuat incelenerek, ülkemizde yerel yönetimlerin üye oldukları uluslararası kuruluşlar ifade edilecektir. Daha sonra Ankara Büyükşehir Belediyesinin üye olduğu uluslararası kuruluşlar belirtilerek, bu kuruluşların Belediyeye sağladığı katkılar dış ilişkiler daire başkanı ile yapılan röportaj ve incelenen toplantı raporları sonucu edilen bilgiler çerçevesinde ortaya koyulmaya çalışılacaktır.

BELEDİYELERİN YURT DIŞI İLİŞKİ BİÇİMLERİ

Türkiye’de yerel yönetim anlayışının değişmesinde bir kırılma noktası olarak kabul edilen “Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nda yerel yönetimlere ulusal ya da uluslararası boyutlarda başka yerel yönetimlerle işbirliği yapma ya da birlikler kurabilme hakkı tanınmış bulunmaktadır (Keleş, 2015:95; Keleş, 2009: 57). Yerel idarelerin güçlendirilmesi, özerkliklerin savunulması, yerinden yönetim ve demokrasi ilkelerine dayanan bir Avrupa’nın kurulması düşüncesi ile hazırlanan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nın 10. maddesi uyarınca “Her üye devlet yerel yönetimlerin ortak çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için birliklere (derneklere) üye olma ve uluslararası yerel yönetimler birliklerine katılma hakkını tanıyacaktır”. Yine aynı maddeye göre: “Yerel yönetimler yasalarda öngörülüş olan koşullar çerçevesinde, başka devletlerin yerel yönetimleriyle işbirliği yapabileceklerdir” (AYYÖŞ, 1992).

Şart kabul edilirken ilk başta 10. maddenin 3. fıkrası üzerinde çekince konulmuş ancak küreselleşme sürecinin hız kazanmasına paralel olarak değişen merkez-yerel algısı bağlamında gerçekleştirilen reformlar çerçevesinde 2005 yılında yürürlüğe giren 5393 sayılı yasayla resmi olmasa da çekinceler fiilen ortadan kalkmıştır (Yaylı, 2009:168).

Bununla birlikte uluslararası sermayenin yerel nitelikteki hizmetlere talip olması mahalli idarelerin yurtdışı ilişkilerinde önemli artışa yol açmıştır. Bu çerçevede belediyeler, kardeş şehir ilişkileri, Belediyeler Arası Uluslararası İşbirliği, Uluslararası Festivaller, Ziyaret ve Davetler, Finansmanı Uluslararası kuruluşlarla Sağlanan Projeler yoluyla yurt dışı ilişkilerini tesis etmektedirler (TBB, 2012:6).

Kardeş Şehir İlişkileri: Belediyelerin yurt dışı ilişkilerinde günümüzde en fazla bilineni kardeş şehir ilişkileridir. Kardeş Şehir kavramı; iki belediyenin sorunlarını beraberce çözümlmek ve zaman içinde daha yakın ve dostane ilişkiler geliştirmek için ortaklaşa hareket etmek üzere bir araya gelerek kurdukları bir ilişkidir.

Bu ilişkiden beklenen fayda farklı kültürlerin birbirini tanınmasının

sağlanması, turizm ilişkilerinin geliştirilmesi, ticari ilişkilerin kurulması ve güçlendirilmesi, bilgi ve teknoloji transferinin sağlanması, belli başlıklarda toplanan konulardaki bilgi ve deneyimin paylaşılması vb. şeklinde ifade edilebilir (Özcan, 2006:21, TBB, 2016:3).

Belediyeler Arası Uluslararası İşbirliği: İki veya daha fazla belediye arasında bilgi ve deneyim paylaşımı yoluyla teknik işbirliği kurulmasını ifade etmektedir.

Uluslararası Festivaller: Bir ülkenin ya da bir ülkede yaşayan bir topluluğun tarihini, dünya görüşünü, sosyal ve kültürel kimliğini sergileyen temalı kutlamalar (Miller, 2004:5), sanatsal, kültürel veya maddi herhangi bir ürün ya da aktivite ile ilgili, yılın belli bir döneminde düzenlenen şenlikli etkinlikler (Avcı, 2012) olarak tanımlanmaktadır.

Geleneksel kent festivallerinin yanında, geçici festivaller de olduğu gibi; kapsamı ulusal ya da uluslararası boyutta olan festivaller de bulunmaktadır.

Ziyaret ve Davetler: Yurt dışından belediyelere veya belediyelerden yurt dışına yapılacak davet ve ziyaretler şeklinde gerçekleşebilmektedir. Belediyelere gerçekleştirilen bu tarzdaki iki yönlü uluslararası nitelikteki ziyaret ve davetler; Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile ilgili yerlere bildirilmektedir.

Finansmanı Uluslararası Kuruluşlarca Sağlanan Projeler: Finansmanı Avrupa Birliği, Avrupa Komisyonu, Dünya Bankası, IMF gibi uluslararası kuruluşlarca karşılanan ve yerel yönetimlerce ya da mahalli idareleri ilgilendiren konularda bizzat İçişleri Bakanlığınca yürütülen projeler şeklinde gerçekleşen yurt dışı faaliyetleri de bulunmaktadır.

BELEDİYELERİN YURT DIŞI İLİŞKİLERİNE DAİR MEVZUAT

Belediyelerin yurtdışı ilişkilerinin hukuki dayanağını, 5393 Sayılı Belediye Kanunu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 1173 Sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun, 3335 Sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu oluşturmaktadır (Dalgıç, 2007:83; Özdemir, 2011:36; Buldaş, 2016).

5393 Sayılı Belediye Kanunu

Belediyelerin yurt dışı ilişkilerinin tesisi ile ilgili maddeler 5393 sayılı Kanun'un "*Yurt dışı ilişkiler*" başlıklı 74'üncü maddesinde ve Meclisin görev ve

yetkileri başlıklı 18'inci maddenin (p) bendinde düzenlenmiştir. Bu çerçevede “Yurt dışı ilişkiler” başlıklı 74'üncü maddeye göre; Belediyeler, belediye meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, kurucu üye veya üye olabilirler.

Belediyeler bu teşekkül, organizasyon ve yabancı mahallî idarelerle ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilir veya kardeş kent ilişkisi kurabilir. Birinci ve ikinci fıkraya gereğince yapılacak faaliyetlerin, dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi ve önceden İçişleri Bakanlığının izninin alınması zorunludur.

Kanundaki diğer bir düzenleme olan 18. maddenin (p) bendine göre; Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek belediye meclisinin görevleri arasında sayılmıştır.

Böylece belediyelerin uluslararası işbirliği yapabilmeleri, kardeş şehir ilişkisi kurabilmeleri vb. faaliyetler bir karar organı olan belediye meclisinin alacağı karara bağlanmıştır.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda, büyükşehir ve ilçe belediyelerinin yurt dışı ilişkileri ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmamakla birlikte, 5216 Sayılı Kanun'un “Diğer Hükümler” başlıklı 28'inci maddesindeki; “Belediye Kanunu ve diğer ilgili kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri ilgisine göre büyükşehir ve ilçe belediyeleri hakkında da uygulanır.” hükmü gereği, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun yurt dışı ilişkilerle ilgili 74'üncü maddesi büyükşehir ve ilçe belediyeleri hakkında da uygulanmaktadır.

1173 Sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun

1173 Sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin 6'ncı bendinde; “Genel ve katma bütçeli bakanlık daire ve kuruluşların, mahallî idarelerin, kamu iktisadi teşebbüslerinin, özel kanunla kurulmuş olan bankaların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların, yabancı devlet büyükelçilik, elçilik, başkonsolosluk, konsolosluk,

fahri başkonsolosluk ve fahri konsoloslukları ve sair misyonları ile ve milletlerarası kurullar temsilcilikleri ve misyonları ile ve bunlara bağlı müşavirlik, ataşelik, büro ve sair mercilerle temasları milletlerarası hukuk kurallarına ve usullerine uygun olarak yapılır. Bu temaslardan Dışişleri Bakanlığına bilgi verilir.

Yukardaki fıkrada yazılı bakanlık, daire, kuruluş, idare, teşebbüs, banka ve derneklerin dış temaslar için Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahip olmaksızın resmi görevle veya 1 inci bendde yazılı andlaşmalar dışında kalan sözleşmeleri Türk Devleti adına yapmak üzere Türkiye dışına çıkacak mensupları, Türkiye dışına çıkmadan önce Dışişleri Bakanlığı ile temas ederler; dışardaki görevleri süresince en yakın Türk diplomatik temsilciliği veya konsolosluk heyeti ile irtibatlarını muhafaza ederler; ve bu gibi dış temasların cereyanı ve sonucu hakkında Dışişleri Bakanlığına bilgi verilir.” hükmü bulunmaktadır.

Bu çerçevede belediyelerin yabancı ülke mahalli idareleri ile temaslarda bulunmaları ve ortak organizasyon yapma ya da kardeş şehir gibi ilişkiler kurma faaliyetlerinin Dışişleri Bakanlığı kanalı ile ya da Bakanlığın bilgisi dahilinde yürütülmesi gerekmektedir.

3335 Sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun

3335 sayılı Kanun’un 1’inci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca; uluslararası alanda beraberlik ve işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde, Türk ve yabancı hakiki veya hükmi şahısların veya yalnız hükmi şahısların, kazanç paylaşma amacı dışında ve kanunlarla yasaklanmamış olmak kaydıyla ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek, bu konularda bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmak maksadıyla Türkiye’de veya yurt dışında;

- a) En az yedisinin uluslararası nitelikte birlik, federasyon veya benzeri teşekküller kurmaları veya kurulmuş bu gibi teşekküllerin şubelerini açmaları,
- b) Uluslararası faaliyette bulunmaları,
- c) Mevcut kurulmuş ve benzeri derneklere katılmaları veya bunlarla işbirliğinde bulunmaları,

Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun iznine tabi kılınmıştır. Ancak 5393 Sayılı Belediye Kanunu’nun 74’üncü maddesi ile Bakanlar Kurulundan izin alınma zorunluluğu kaldırılmış olup, bunun yerine İçişleri Bakanlığından izin alınma zorunluluğu getirilmiştir.

3335 sayılı Kanun’un birinci fıkrasının (a) bendine göre kurulan uluslararası teşekküller, kuruluş bildirisini ve eklerini, merkezlerinin bulunduğu mahallin en büyük mülki amirliğine vermek suretiyle tüzel kişilik kazanacaklardır. Uluslararası

teşekküllerden kuruluş, amaç ve şartlarını kaybedenlerle, kanun ve statülerinin öngördüğü yükümlülüklerini yerine getirmeyenler, kendiliğinden dağılmış sayılırlar.

Bu çerçevede Belediyelerin uluslararası nitelikte birlik, federasyon veya benzeri teşekküllerin şubelerini açmaları ve benzeri derneklere katılmaları veya bunlarla işbirliğinde bulunmaları mümkündür.

6583 Sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu

6583 Sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun "Mali kontrole ilişkin hükümler" başlıklı 8'inci maddesinde "Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından uluslararası anlaşma, kanun ve kararnameler gereği üye olunan uluslararası kuruluşlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz. Ekonomi Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra hükmü uygulanmaz." hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda ifade edilen kanunların dışında, yurt dışı ilişkilerinin sağlıklı oluşturulabilmesi ve yürütülebilmesi için İçişleri Bakanlığı bu konuda genelgeler yayımlanmıştır. Ayrıca Maliye Bakanlığının konuyla ilgili görüşü de bulunmaktadır.

Bu çerçevede 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun yayımlanmasından sonra söz konusu Kanunların uygulamasında tereddüt edilen hususlarla ilgili bazı konuları açıklığa kavuşturmak için İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan 07.04.2005 tarihli ve 2005/36 sayılı genelge ile belediyelerin yurt dışı ilişkilerinde uyması gereken esaslar açıklanmıştır (Buldaş, 2016).

Bu genelgeye göre belediyelerin, belediye meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara kurucu üye veya üye olmada veya yabancı mahallî idarelerle ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirmede veya kardeş kent ilişkisi kurmada İçişleri Bakanlığından önceden izin almaları ve belirtilen bilgi ve belgelerle müracaat etmeleri gerektiği vurgulanmıştır.

Mahalli idarelerin yurtdışı ilişkileri ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan bazı farklılıkların ve tereddütlerin giderilmesi, yurtdışı ilişkilerde göz önüne alınması gereken hususlar ve istenilen belgeler hakkında bilgilendirilmesi amacıyla Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce "Yurt dışı ilişkiler" başlıklı 20.06.2006 tarihli ve 2005/62 sayılı genelge yayımlanmıştır. Genelgede belediyelerin seçilmiş ve atanmış

personelinin yurtdışı görevlendirmelerinde uyulacak esaslar belirlenmiştir. Ayrıca Maliye Bakanlığının 26.03.2002 tarih ve 390 sayılı görüşünde mahalli idarelerin söz konusu uluslararası nitelikteki teşekküller kurma ve bu kuruluşlara üye olma taleplerinin, üyelik tekliflerinin değerlendirilebilmesi için gerekli olan belgeler ifade edilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat çerçevesinde yerel yönetimlerin uluslararası nitelikte kuruluşlarla ilişkiler tesis edebileceği anlaşılmaktadır.

Ancak bu ilişkileri tesis ederken yerel yönetimler yukarıda ifade edilen ilgili kanunlar ve genelgeler çerçevesinde gereğini yapmak zorundadırlar. Bu gereklilikleri yerine getiren belediyenin başvurusu Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığı tarafından sonuçlandırılmaktadır.

YEREL YÖNETİMLERİN ÜYE OLDUKLARI ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Ülkemizde yerel yönetimlerin küresel dünya ile eklemlenmek, kendi kentlerinin bilinirliğini artırmak ve kentsel yaşam kalitesini geliştirmek amacıyla uluslararası kuruluşlara üye oldukları görülmektedir.

Bu çerçevede ülkemizde yerel yönetimlerin uluslararası kuruluşlara üyeliklerine ilişkin sayılar aşağıdaki tablolarda ifade edilmiştir.*

Tablo 1: Mahalli İdare Birliklerinin Uluslararası Kuruluş Üyelikleri

	İl	Mahalli İdare Birlikleri	Üyelik Sayısı
1	Antalya	Akdeniz Belediyeler Birliği	1
2	Bursa	Bursa Tarihi Kentler Birliği	1
3	İstanbul	Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği	1
4	İstanbul	Marmara Belediyeler Birliği	4
5	Ankara	Türkiye Belediyeler Birliği	9
6	Ankara	Vilayetler Hizmet Birliği	1
7	Amasya	Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği	1
		Toplam	18

* Tablolar Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün internet sitesinden alınan veriler çerçevesinde düzenlenmiştir. Bu tablolarda yerel yönetimler ve üyelik sayıları verilmiştir. Bkz <http://www.migm.gov.tr/genel-istatistik>. Erişim:10.02.2016

Mahalli İdare Birliklerinin uluslararası kuruluş üyelikleri değerlendirildiğinde ülke düzeyinde kurulan birliklerin üyeliklerinin daha fazla olduğu görülmektedir.

**Tablo 2: Büyükşehir Belediyelerinin
Uluslararası Kuruluş Üyelikleri**

	Büyükşehir Belediyesi	Üyelik Sayısı
1	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	16
2	Ankara Büyükşehir Belediyesi	15
3	Antalya Büyükşehir Belediyesi	2
4	Bursa Büyükşehir Belediyesi	9
5	Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi	2
6	Erzurum Büyükşehir Belediyesi	1
7	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi	1
8	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	1
9	İzmir Büyükşehir Belediyesi	7
10	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	5
11	Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	1
12	Muğla Büyükşehir Belediyesi	1
13	Manisa Büyükşehir Belediyesi	3
14	Denizli Büyükşehir Belediyesi	1
15	Van Büyükşehir Belediyesi	2
16	Trabzon Büyükşehir Belediyesi	3
17	Mardin Büyükşehir Belediyesi	3
18	Malatya Büyükşehir Belediyesi	2
19	Ordu Büyükşehir Belediyesi	1
20	Konya Büyükşehir Belediyesi	1
	Toplam	77

Büyükşehir Belediyelerinin uluslararası kuruluş üyelikleri değerlendirildiğinde; 30 büyükşehir belediyesinden 20 tanesinin toplamda 77 üyeliğinin bulunduğu görülmekte olup, bunlar içerisinde en fazla üyeliklerin İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir ve Kocaeli’nde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3: İl Özel İdarelerinin Uluslararası Kuruluş Üyelikleri

	İl Özel İdareleri	Üyelik Sayısı
1	Çanakkale İl Özel İdaresi	1
2	Düzce İl Özel İdaresi	1
3	Edirne İl Özel İdaresi	2
4	Kırklareli İl Özel İdaresi	1
5	Kırşehir İl Özel İdaresi	1
6	Kütahya İl Özel İdaresi	1
7	Rize İl Özel İdaresi	1
8	Siirt İl Özel İdaresi	1
9	Sinop İl Özel İdaresi	1
10	Uşak İl Özel İdaresi	2
	Toplam	12

İl Özel İdarelerinin uluslararası kuruluş üyelikleri değerlendirildiğinde; 51 özel idareden 10 tanesinin toplamda 12 uluslararası kuruluş üyeliği olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4: İl Belediyelerinin Uluslararası Kuruluş Üyelikleri

	İl Belediyesi	Üyelik Sayısı
1	Adıyaman Belediyesi	2
2	Afyonkarahisar Belediyesi	3
3	Çorum Belediyesi	1
4	Edirne Belediyesi	1
5	Kırşehir Belediyesi	2
6	Yalova Belediyesi	5
7	Düzce Belediyesi	2
8	Nevşehir Belediyesi	3
9	Çanakkale Belediyesi	1
10	Batman Belediyesi	1
11	Erzincan Belediyesi	1
12	Bitlis Belediyesi	1
13	Kırklareli Belediyesi	1
14	Tunceli Belediyesi	1

15	Amasya Belediyesi	1
16	Rize Belediyesi	1
17	Hakkari Belediyesi	1
	Toplam	28

İl Belediyelerinin uluslararası kuruluş üyelikleri değerlendirildiğinde; 51 il belediyesinden 17'sinin toplamda 28 uluslararası kuruluş üyeliği bulunduğu görülmektedir.

Tablo 4: İlçe Belediyelerinin Uluslararası Kuruluş Üyelikleri

	İl	İlçe Belediyesi	Üyelik Sayısı
1	Ankara	Altındağ Belediyesi	1
2	Antalya	Alanya Belediyesi	2
3	Aydın	Kuşadası Belediyesi	1
4		Yenipazar Belediyesi	1
5	Balıkesir	Bandırma Belediyesi	1
6		Marmara Belediyesi	1
7	Bitlis	Tatvan Belediyesi	1
8	Bolu	Göynük Belediyesi	1
9	Bursa	İznik Belediyesi	1
10		Mudanya Belediyesi	1
11		Orhangazi Belediyesi	1
12		Mustafa Kemalpaşa Belediyesi	1
13		Yenişehir Belediyesi	1
14		Nilüfer Belediyesi	5
15		Osmangazi Belediyesi	1
16	Çanakkale	Gülpınar Belediyesi	1
17	Diyarbakır	Yenişehir Belediyesi	1
18	Eskişehir	Tepebaşı Belediyesi	1
19	Hakkari	Yüksekova Belediyesi	1
20		Şemdinli Belediyesi	1
21	Hatay	Antakya Belediyesi	1
22	İstanbul	Büyükçekmece Belediyesi	3
23		Pendik Belediyesi	1
24		Beyoğlu Belediyesi	1

25		Zeytinburnu Belediyesi	2
26		Bağcılar Belediyesi	1
27		Beşiktaş Belediyesi	1
28		Tuzla Belediyesi	1
29		Beylikdüzü Belediyesi	1
30		Fatih Belediyesi	1
31		Kartal Belediyesi	1
32		Adalar Belediyesi	1
33		Esenler Belediyesi	1
34		Gaziosmanpaşa Belediyesi	1
35		Ümraniye Belediyesi	1
36		Esenyurt Belediyesi	1
37		Kadıköy Belediyesi	4
38		Sultanbeyli Belediyesi	1
39		Şile Belediyesi	1
40	İzmir	Karşıyaka Belediyesi	6
41		Mordoğan Belediyesi	1
42		Karaburun Belediyesi	1
43		Ödemiş Belediyesi	1
44		Seferihisar Belediyesi	3
45		Birgi Belediyesi	1
46		Urla Belediyesi	1
47	Karabük	Safranbolu Belediyesi	1
48	Kırklareli	Babaeski Belediyesi	1
49	Kocaeli	Gölcük Belediyesi	1
50		Gebze Belediyesi	1
51	Mardin	Nusaybin-Akarsu Belediyesi	2
52		Kızıltepe Belediyesi	1
53	Mersin	Tarsus Belediyesi	2
54		Çamlıyayla Belediyesi	1
55		Akdeniz Belediyesi	1
56	Muğla	Bodrum Belediyesi	1
57		Akkaya Belediyesi	1
58	Muş	Malazgirt Belediyesi	1

59	Nevşehir	Ürgüp Belediyesi	1
60		Göreme Belediyesi	1
61		Mustafa paşa Belediyesi	1
62		Uçhisar Belediyesi	1
63		Acıgöl Belediyesi	1
64	Ordu	Ünye Belediyesi	1
65	Sakarya	Akyazı Belediyesi	1
66	Samsun	Ondokuz Mayıs Belediyesi	1
67	Şanlıurfa	Siverek Belediyesi	1
68		Eyyübiye Belediyesi	1
69	Tekirdağ	Çorlu Belediyesi	1
70	Tokat	Niksar Belediyesi	2
71	Van	Bostaniçi Belediyesi	1
72	Zonguldak	Karadeniz Ereğli Belediyesi	4
	Toplam		94

İlçe belediyelerinin uluslararası kuruluş üyelikleri değerlendirildiğinde; 400 ilçe belediyesinden 72'sinin toplamda 94 üyeliğinin olduğu görülmekte olup, üyeliklere katılımın en fazla İstanbul, İzmir, Bursa ve Nevşehir'deki ilçe belediyelerinde olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda ifade edilen tablolar çerçevesinde; yerel yönetimlerin uluslararası kuruluşlara üyelikler konusunda yeterince ülkemizdeki yerel yönetimlerin sayıları dikkate alındığında aktif olmadıkları ifade edilebilir.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin Üye Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

Ankara Büyükşehir Belediyesi 15 uluslararası kuruluşta üyedir.

Bu çerçevede belediyenin üye olduğu uluslararası kuruluşlar, amaçları, kuruluşun merkezi ve belediyenin üye olduğu tarih aşağıdaki tabloda ifade edilmiştir.

Sıra No	ULUSLARARASI KURULUŞUN ADI	AMACI	MERKEZİN BULUNDUĞU ŞEHİR / ÜLKE	ÜYELİK TARİHİ
1	ASYA BELEDİYE BAŞKANLARI FORUMU (AFM) Asian Mayors Forum	Asya Belediyeleri arasındaki ortaklıkların ve işbirliğinin artırılması tüm Asya şehirlerinde eşit kentsel kalkınmanın sağlanarak vatandaşların refah seviyelerinin en üst düzeye çıkarılmasıdır.	TAHRAN / İRAN	14.01.2013
2	DÜNYA KENTLER VE YEREL YÖNETİMLERİN E-YÖNETİMLER TEŞKİLATI (WEGO) World e-Governments Organization Of Cities And Local Governments	E-Belediyecilik konularında karşılıklı bilgi paylaşımını ve işbirliği dijital kapasiteyi artırarak yönetsel verimliliği ve şeffaflığı sağlamak, elektronik ortamdaki kamu hizmetlerini vatandaşların yararına olacak şekilde geliştirmek ve sivil katılımı artırımındaki erişimde eşitsizliği ortadan kaldırmak ve doğrudan üye şehirler arasında işbirliği ve dayanışmanın sağlanacağı bir birlik oluşması amaçlanır	SEUL / KORE CUMHURİYETİ	13.04.2012

3	KÜRESEL TASARIM ŞEHİRLERİ TEŞKİLATI (GDCO) Global Design Cities Organization	Kentsel tasarımın geliştirilmesi ve kentsel tasarım alanında üye kentler arasında iş birliği kurulması amacıyla kurulan teşkilat tasarım yoluyla dünyanın her köşesindeki ve her ekonomik düzeydeki insanlara eşit fırsat sunulması ve yaşam kalitesinin artırılmasının sağlanmasını amaçlar	SEUL / KORE CUMHURİY ETİ	21.11.2011
4	AVURUPA ÖDÜLÜ KAZANAN KENTLER BİRLİĞİ Association of Towns Awarded the Europe Prize	Üyeler arasında bilgi ve özellikle kardeş kent kültürel sektördeki özel sektör kuruluşları arasında iletişimi sağlamak Avrupa etkinlikleri Avrupa dayanışması ve insanlar arasındaki anlayışın teşvikine yönelik önlemlerin alınmasını sağlar	UDİNE / İTALYA	14.04.2011
5	TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ The Laegue of Historical Cities	Dünyanın herhangi bir yerinde tarihi değer bakımından eşsiz ve çok değerli tarihi mirasların bütün insanların faydasına kullanılabilir hale getirmeyi amaç edinmiştir	KYOTO / JAPONYA	12.01.2011

6	TÜRK DÜNYASI BELEDİYELER BİRLİĞİ Union of Turkish World Municipalities	Tarihi ve kültürel mirasın korunması ve kent ve kent yönetimlerinin sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi tartışılması ortak çözümler aranması ve uygulama çalışmalarının yapılması kent yönetimi ve kent kültürü konusunda yeni modellerin araştırılması ve geliştirilmesi çalışmalarının yapılması ve yapılan çalışmaların desteklenmesi amacıyla kurulmuştur	İSTANBUL / TÜRKİYE	12.03.2010
7	BİRLEŞMİŞ KENTLER VE YEREL YÖNETİMLER ORTADOĞU VE BATI ASYA BÖLGE TEŞKİLATI (UCLG-MEWA) United Cities and Local Governments -Middle East & West Asian Section	Yerel yönetimler arasındaki iş birliği yoluyla kendi değerlerini amaçlarını ve çıkarlarını teşvik etmek için uluslararası toplum içinde demokratik yerel öz yönetimde birleşik ses ve dünya savunucusu olmak	İSTANBUL / TÜRKİYE	09.10.2007
8	AVRUPA AKDENİZ ZİRVESİ Euromed Summit	Akdenizin iki yakasındaki Avrupa ve Afrika kentleri arasında iş birliğini amaçlar	BRÜKSEL / BELÇİKA	14.09.2006
9	AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKENTLERİ BELEDİYE BAŞKANLARI KONFERANSI (UCEU) Union of Capitals of the European Union	AB'ye üye ülke başkentleri arasında iş birliğini amaçlar	BRÜKSEL / BELÇİKA	14.09.2006

10	AVRUPA BİRLİĞİ GENİŞLEME SÜRECİNDE AVRUPA BAŞKENTLERİ KONFERANSI Conference of European Capitals for EU Enlargement	AB gelişme sürecinde başkentler ve yerel halkın katılımını amaçlar		14.09.2006
11	BÜYÜK BALKAN KENTLERİ TEŞKİLATI (BALCINET) Balkan Cities Network	Balkan kentleri arasında her türlü iş birliği ilişkisini geliştirmeyi belediyeler başta olmak üzere tüm kurum ve halklar arasındaki dayanışmayı güçlendirmeyi ve uluslararası dostluk ilişkilerini yaygınlaştırarak bölgede barış ve istikrarın sağlanmasına katkıda bulunmayı amaçlar	SELANİK / YUNANİST AN	14.09.2006
12	GLOKALİZASYO N KONFERANSI Glokal Forum	Glokalizasyon ile yerel ve global toplumları birleştirmeyi amaçlar	ROMA / İTALYA	14.09.2006
13	İSLAM BAŞKENTLERİ VE KENTLERİ TEŞKİLATI (OICC) Organization of İslamic Capitals and Cities	İslam ülkeleri başkent ve büyük kentlerinin islami miraslarını koruyarak gelişimini amaçlar	CİDDE / S.ARABİST AN	14.09.2006
14	KARADENİZ BAŞKENTLERİ BİRLİĞİ TEŞKİLATI Black Sea Capitals Association	Karadeniz kıyısındaki 11 ülkenin başkentleri arasında karadeniz havzasında barış ve kardeşliği amaçlar	İSTANBUL / TÜRKİYE	14.09.2006
15	SÜRDÜREBİLİRLİ K İÇİN DÜNYA YEREL YÖNETİMLER KONFERANSI (ICLEI) Local Governments for Sustainability	Yerel yönetimlerin sürdürülebilir gelişmelerini sağlamayı amaçlar	BONN / ALMANYA	14.09.2006

ULUSLARARASI KURULUŞ ÜYELİKLERİNİN ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE KATKISI*

Ankara Büyükşehir Belediyesi kentin ve vatandaşların menfaatleri doğrultusunda; küresel dünya ile eklenilebilmek, belediye hizmetlerine ilişkin konularda bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmak ve kentin ve dolayısıyla ülkenin uluslararası arenada tanıtımına katkı sağlamak amacıyla uluslararası kuruluşlara üye olmaktadır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi üyelikler çerçevesinde uluslararası sempozyum ve konferans düzenlemek, yabancı ülkelerde düzenlenen bu tür sempozyum ve konferanslara katılımı sağlamak yoluyla, dünyanın dört bir yanından bir araya gelen üyelerle, karşılaştıkları ortak sorunlara çözümler üretmeye çalışmakta, bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmaktadır.

Ayrıca üye olduğu bazı birliklerin başkanlığını yürütmesi (dört yıl süreyle Avrupa Ödülü Kazanan Kentler Birliği'nin ve Küresel Tasarım Kentleri Teşkilatı'nın başkanlığı yürütülmüştür) sayesinde Ankara Büyükşehir Belediyesi Avrupa'dan pek çok üyeye Ankara'yı ve çalışmalarını anlatma imkânına sahip olmuş, tasarım yoluyla kentlerdeki yaşam standartlarının yükseltilmesi ve vatandaşların refah seviyelerinin artırılmasına yönelik paylaşımlarda bulunmuştur.

Ankara Büyükşehir Belediyesi üyelikler çerçevesinde gerçekleştirilen etkinlikler sayesinde üye belediyelerle arasında hem ekonomi, ticaret, eğitim, bilim ve teknoloji konularında işbirliklerini artırmakta hem de sosyal ve kültürel anlamda kaynaşma ve dayanışmayı da pekiştirerek Ankara'nın ve Türkiye'nin dış dünyada bilinirliğinin, güvenilirliğinin ve itibarının artırılmasına katkı sağlamaktadır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi üye olunacak uluslararası kuruluşu seçerken özelde küresel ve bölgesel ihtiyaçlara, sorunlara ortak çözümler sunacak, bilgi ve tecrübe paylaşımına imkân verecek, kentsel kalkınmaya katkı sağlayacak, yeni işbirlikleri ve yatırım imkânlarına fırsat verecek platformları dikkate almaktadır.

Bununla birlikte üyeliklerin belirlenmesi noktasında ülkenin dış politikası

** Yerel yönetimlerin üye oldukları uluslararası kuruluşların belediyeye katkısını belediyenin bu çerçevede katıldığı toplantılardan, bu toplantıların sonuç raporlarından, bu toplantılar sonucu oluşturduğu ilişkilerden ve örnek aldığı uygulamalardan yola çıkarak ortaya koyabiliriz. Bu varsayımdan hareketle Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanı ile Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin uluslararası kuruluşlara üyelikleri hakkında mülakat yapılmış ve belediyenin katıldığı toplantıların sonuç raporları incelenmiştir. Makalenin bu kısmı yapılan mülakatın ve incelenen raporların derlenmesi yoluyla oluşturulmuştur.*

da belirleyici olmaktadır. Bu çerçevede belediye küresel gelişmelerin takip edilmesi ve bölgesel refahın sağlanması açısından öne çıkan kuruluşların çalışmalarına aktif olarak katılım sağlamaya çalışmaktadır.

Bir ülkenin başkentinin kent yönetimini sağlayan bir idare olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi, üyesi olduğu ve başkanlığını yürüttüğü kuruluşların çalışmalarında yer alınması ve fayda sağlanması amacıyla ülkenin diğer şehirlere de öncülük etmeye gayret göstermektedir.

Örneğin 2011 yılında başkanlığını aldığı GDCO'ya (Küresel Tasarım Şehirleri Teşkilatı) katılım için diğer kentlere çağrı göndermiş, bu çağrı sayesinde Türkiye'den İstanbul, Konya, Gaziantep şehirleri ile K.K.T.C.'den Lefkoşa ve Girne şehirleri GDCO'nun üyesi haline gelmiştir.

Ayrıca Kuruluşun genel kurul toplantıları vesilesiyle sırasıyla 2013 ve 2015 yıllarında Ankara'nın ev sahipliğinde gerçekleştirilen kentsel tasarımın geliştirilmesi, tarihi dokunun korunarak modern, çevre dostu mekânlar yaratılması ve benzeri konulardaki forumlarda bu kentlerin çalışmalarına ve tanıtımına geniş yer verilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi özellikle Lefkoşa'nın ve Girne Belediyesinin dünya çapında uluslararası bir teşkilatın üyesi kabul edilmesi K.K.T.C.'nin tanınması açısından önemli bir adım oluşturmuş, aynı şekilde üyesi olduğu İslam Başkentleri ve Kentleri Teşkilatı (OICC)'nin 2007 yılında düzenlenen 11. genel kurulunda Lefkoşa, Girne ve Magosa şehirlerinin gözlemci üyelik statülerinin aktif üyeliğe çevrilmesini sağlamış böylece K.K.T.C.'nin islam dünyasında da tanınmasına öncülük etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi uluslararası kuruluşlara üyelikleri sayesinde dünyada meydana gelen gelişme ve değişimlerden yakından haberdar olmaktadır.

Kuruluşlara üyelik vesilesiyle, uygulanmış iyi örneklerin paylaşılması, karşılaşılan sorunlara ortak çözümler bulunması ve kentler arasındaki işbirliklerinin arttırılması çerçevesinde belediye hizmetlerinin standartlarının yükseltilmesi, kentin itibarının güçlendirilmesi ve Ankara'nın bir dünya kenti olması hedeflenmektedir.

Bu kazanımların edinilmesi noktasında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğini yaptığı toplantılar örnek verilebilir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Avrupa Ödülünü almasıyla doğrudan üyesi olduğu Avrupa Ödülü Kazanan Kentler Birliği'nin iki genel kurul toplantısı belediyenin ev sahipliğinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Ödülü, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi tarafından

Avrupa idealini gerçekleştirmek amacıyla aktif olarak faaliyet gösteren belediyeleri ödüllendirmek amacıyla verilmektedir.

Belediyelerin ödüle aday olabilmek için sırasıyla Avrupa Diploması, Şeref Bayrağı ve Şeref Plaketini kazanmış olmaları gerekmektedir. Ankara son yirmi yılda gösterdiği büyük atılım ile bu üç aşamayı 8 yılda geçmiş ve 2009 yılında da Avrupa Ödülü'ne hak kazanmıştır.

Avrupa Birliği'ne aday ülke statüsünde olan bir ülkenin kenti olmasına rağmen bu ödülü almış ve akabinde de teşkilatın başkanlığına seçilmiştir.

Amacı Avrupalılık ruhunun geliştirilmesi, Avrupa kentleri arasında sosyal ve kültürel diyalogun, dayanışmanın ve işbirliklerinin artırılması olan kuruluşa üyelik, Ankara'nın bir Avrupa kenti olduğunun da somut kanıtı olarak değerlendirilmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 2013 ve 2015 yıllarında gerçekleştirdiği GDCO genel kurul toplantıları vesilesiyle kente gelen diğer üyelerin temsilcileri, belediyenin kentsel tasarım çalışmalarından etkilenmişlerdir.

Özellikle rekreasyon alanları ve Kuzey Ankara ile Dikmen Vadisi Kentsel Dönüşüm Projeleri katılımcıların ilgisini toplamış, büyük şehirlerdeki konut sorununun çözülmesi, bölgenin değerlendirilmesi ve bölgede yaşayan az gelirli vatandaşların refah seviyelerinin ve yaşam kalitelerinin artırılması amacıyla hayata geçirilen bu projeler tüm katılımcılara ilham kaynağı olmuştur.

Üyelikler vesilesiyle yapılan çalışmalar sadece kentsel kalkınma ve alt yapı çalışmalarının tanıtılması ve geliştirilmesine yönelik değildir.

Aynı zamanda sosyal belediyecilik çalışmaları, vatandaşların bilinçlendirilmesi, kent yaşamına entegre edilmesi, toplumsal sorunların en aza indirilmesi ve toplumun her kesiminde kültürel, sportif ve sanatsal etkinliklerin geliştirilmesi amacıyla yapılan çalışmalar da uygun platformlarda anlatılmakta, bunlardan kadınlara, çocuk ve gençlere, yaşlı ve engellilere yönelik ücretsiz çalışmalar (ALO Doğum, ALO Cenaze hizmetleri vb.) beğeni kazanmakta ve örnek alınmaktadır.

2015 yılında Ankara'da gerçekleştirilen GDCO genel kurul toplantısının kültürel etkinlikleri kısmında yer alan Ebru Gösterisi tüm katılımcıların ilgi odağı olmuştur.

Bu ziyaret sonrası katılımcılardan Muskat Belediyesi, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kültür dairesi ile irtibata geçerek 2 ebru sanatçısını 1 ay süreyle

Muskat'a davet etmiştir.

Sanatçılar orada okullara da giderek hem gösterilerini icra etmiş hem de kısa süreli eğitimler vermişlerdir.

Bu çalışma Ankara ile Muskat arasında ilişkilerin artmasına vesile olmuş, ilerleyen yıllarda farklı alanlarda yeni işbirliklerinin de önünü açmıştır.

Bu çalışma sayesinde de Türk kültürünün tanıtılmasına katkı sağlanmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi üyelikler vesilesiyle yapılan toplantılarda kentin ve ülkenin ekonomik kalkınmasına yönelik çalışmalara yer vermekte, üye kentler ile kurulan işbirliklerinin yanı sıra iş adamları için iş forumları da tertip etmekte, bu sayede kentteki projeler için yabancı yatırımcıların teşvik edilmesi ve Türk işadamlarının yeni faaliyet sahaları bulmasına imkân sağlanmaktadır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi üyesi olduğu kuruluşların özellikle Ankara'da gerçekleştirilen toplantılarında tüm katılımcılara belediyenin öne çıkan kentsel ve sosyal projelerini (Hanım Lokalleri, Gençlik Merkezleri, Sokakta Çalışan Çocuklar Merkezi, vb.) tanıtmaktadır.

Bunlardan en çok kentsel dönüşüm projeleri ve sosyal projeler dikkat çekmektedir.

Bunların yanı sıra içme suyu, atık su, rekreasyon alanları, tarihi kent merkezi ve diğer konularda yapılan çalışmalar da ilgi görmektedir, ilgi gören çalışmalar konusunda toplantıların sonrasında istenirse projelerin detayları ilgili kentin yetkilerine gönderilmekte ya da konuyla ilgili teknik heyetler o kente gönderilip projelerin detayları anlatılmaktadır.

Bunların yanı sıra Ankara Büyükşehir Belediyesi üyesi olduğu kuruluşlar bünyesinde çeşitli çalışmalarıyla ödül almıştır.

Alınan ödüllerden bazıları şu şekilde ifade edilebilir:

2010 yılında OICC tarafından “Kentsel Dönüşüm” başlığı altında Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi, “Peyzaj Düzenleme” alanında Göksu Park ve “Çevre Düzenlemesi” alanında ise Mogan Park birincilik ödülünü almıştır.

Yine OICC tarafından 2013 yılında, Ulus Tarihi Kent Merkezi Yenileme Projesi “Kentsel Planlama Ödülü” birinciliği verilmiştir. 2014 yılında Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığına bağlı “Sokakta

Çalışan Çocuklar Merkezi”, Birleşmiş Milletler’in Kamu Hizmetleri Ödülleri kapsamında Kamu Hizmetlerine Erişimin Geliştirilmesi Kategorisi’nde birinci olmuştur.

2010 yılında Dünya Su Örgütü “En İyi Uygulama Ödülü”nü Ankara Büyükşehir Belediyesi’ne vermiştir.

Bu ve benzeri pek çok çalışma sayesinde Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin çalışmaları, uluslararası platformda daha geniş kitlelere ulaşmakta, tanıtılmakta ve kent in ve dolayısıyla ülkenin prestij kazanmasına vesile olmaktadır.

Ayrıca alınan bu ödüller belediyenin çalışmalarının, başarısının ve örnek alındığının da somut bir kanıtı olarak değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte uluslararası kuruluşlara üyelikler vesilesiyle yapılan toplantıların neticesinde oluşturulan bildiriler üye kentler için de bir rehber niteliği taşımaktadır.

Küresel ve bölgesel sorunların yanı sıra kentlerde karşılaşılan ortak sorunların ele alındığı birer platform niteliğindeki toplantılar neticesinde, kent yönetimi, kentsel alt yapının geliştirilmesi, kent halkının yaşam kalitesinin artırılması, çevre dostu sürdürülebilir kentler oluşturulması, sosyal ve kültürel gelişimin sağlanması gibi konularda bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulmakta ve bu sayede üye kentler arasında işbirlikleri ve dayanışma artmaktadır.

Örneğin coğrafi konumu itibarıyla kentsel turizm açısından pek de cazip olmayan Ankara’nın bir cazibe merkezi haline gelmesi için gerçekleştirilen Ulus Tarihi Kent Merkezi’nin Yenilenmesi Projesi ile ANKAPARK Projeleri yurtdışındaki iyi uygulamalardan örnek alınarak hayat geçirilmiş projelerdir.

Üyelikler vesilesiyle gerçekleştirilen büyük çaplı etkinlikler, kentsel alt yapının güçlendirilmesi, ulaşım ağının genişletilmesi, tarihi ve kültürel mekânların korunması gibi kentsel planlamaya yönelik önceliklerin belirlenmesine de katkı sağlamaktadır.

Uluslararası kuruluşlar bünyesinde düzenlenen konferansların temasını dünya gündeminde sıklıkla yer alan göç, ekonomik krizler, çevre sorunları, kültürel/etnik/dinsel çatışmalar, siber güvenlik, etkin yönetim ve benzeri alanlar oluşturmaktadır.

Bu toplantılarda dünyadaki gelişmeler, sorunlar ve çözüm yolları ile beraber bu konuların kent yaşamına ve dolayısıyla kent halkına etkileri tartışılmakta

ve böylece ilgili konularda yerel yönetimlerde farkındalık yaratılmaktadır.

Örneğin temiz bir çevre, sürdürülebilirlik, hava kalitesi, vatandaşlarla etkili iletişim/yönetişim, e-belediyeçilik, kentin dokusunun bozulmadan yenilenmesi, ekonominin güçlendirilmesi gibi birçok proje uygulaması üye kentler ile paylaşılmış, bunların uygun olanları da ulusal mevzuat ve imkânlar çerçevesinde yöneticiler tarafından hayata geçirilmiştir.

Özetle kentlerdeki son 10-15 yıl içerisinde, ulaşım altyapısı, çevre ve peyzaj, kent bakımı, sosyal problemlerin azaltılması (kent yoksulluğunun giderilmesi, sosyal yardımlar), kültürel ve sosyal projeler, kentsel dönüşüm projeleri ile gecekonduların modern yaşam alanlarına dönüşmesi, e-belediyeçilik uygulamaları, yönetim uygulamaları vb. konuları yerel ve toplumsal taleplerin yanı sıra uluslararası gelişmelerin ve bu tür çalışmaların bir ürünü olarak görmek gerekmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Homojenleşme kadar heterojenleşme, evrenselleşme kadar yerelleşme, modernleşme kadar gelenekleşme, benlik kadar farklılığın gündeme geldiği, bu oluşumların karşılıklı değil, aksine eşzamanlılığın birbirleriyle çelişkili beraberliğin yaşandığı bir süreç olarak ifade edilen küreselleşme sürecinin, ekonomik yapıda meydana getirdiği değişiklikler, sonrasında her alana nüfuz etmiş, hukuktan, adalete, devlet sisteminden yerel yönetimlere, iletişimden insan ilişkilerine, giyim tarzından yaşam stiline kadar geniş bir yelpazede etki alanına sahip olmuştur.

Küreselleşme sürecinin yoğun olarak yaşandığı yeni dünya düzeninde ulus devletler, modern dönemlere ait anlamlarını ve fonksiyonlarını yitirmeye ve yeniden şekillenmeye başlamışlardır.

Ulus devlet anlayışının değişerek yerelleşme eğilimlerinin ve politikalarının oluşturulması; devletin küçültülmesi, özel sektörün önem kazanması, kamu hizmeti anlayışının değişmesi, yerel yönetimlerin ön plana çıkması gibi gelişmeleri beraberinde getirmiş, bu süreçte ekonomik açıdan ana birim olarak kentler önem kazanmıştır.

Küreselleşme sürecinden etkilenen alanlardan biri olarak karşımıza çıkan kentler bu süreçte küresel dünyayla eklemlenme noktası olarak tanımlanmışlardır/ tanımlanmaktadır.

Bu süreçte kentlerin dünya haritasındaki konumlarını belirleyen ilişkiler değişmiş, üretimin dünya ölçeğinde yeniden üretildiği bu süreçte farklılıkların tüketilmesi bazı mekânların önemini arttırırken, bazı mekânların da önemini azaltmıştır.

Süreçle beraber kentler arasındaki rekabet artarken, yüklendiği yeni ekonomik, politik, kültürel rollerden dolayı kent içi mekân yapısında önemli değişiklikler olmuş, böylece kentler coğrafi sınırlarla bağlı olmayan uluslararası üretim, ticaret ve finansman etkinliklerinin mekânsal örgütlenmesinin birer parçası durumuna gelmişlerdir.

Mekânsal olarak kentlerin bu süreçte ön plana çıkması, bir kent yönetim birimi olan belediyelerin de önemini artırmıştır.

Bu süreçte yerel yönetimler (özellikle belediyeler) kentlerinin küresel partnerlik ağının gelişmesi, kentin küresel kimliğinin oluşturulması, bu sayede kentin küresel dünya ile eklemlenebilmesi amacıyla çalışmalar içine girmişlerdir.

Yerel yönetimlerin küreselleşme gayretlerinin önemli bir aracını da “uluslararası kuruluş üyelikleri”nin oluşturduğu ifade edilebilir.

Yerel yönetimlerin yurtdışı ilişkilerinden yalnızca birini oluşturan üyelikler, belediyenin sunduğu hizmetlerin tanıtımı yolu ile gelişmişlik düzeyinin dünya kamuoyuna gösterilmesi açısından önem arz etmektedir.

Bu üyelikler sayesinde geliştirilen dostluklar, oluşturulan networkler ve yakın işbirlikleri bir kentin küresel düzeyde ön plana çıkmasını sağlamakta, uluslararası arenada sesini duyurması ve lobi faaliyetlerine de zemin hazırlamaktadır.

Böylece yerel yönetimler hem kentlerinin dolayısıyla hem de ülkelerinin tanıtımını yaparak itibarlarının artırılmasına katkı sağlamaktadırlar.

Bu kapsamda, çalışmada, bir yerel yönetim birimi olan Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin uluslararası kuruluşlara üyelikleri ve bu üyeliklerin belediyeye katkısı incelenmiştir.

Yapılan mülakat ve incelenen raporlar sonucunda belediyenin, küresel dünya ile eklemlenebilmek, bilinirliğini artırmak, yerel politikacılar ve personelin iyi yerel yönetim pratiği ve ihtiyacı olan diğer konulardaki bilgilerini artırmak amacıyla uluslararası kuruluşlara üye oldukları ifade edilebilir.

Üye olduğu uluslararası kuruluşların toplantılarına katılımları, bu toplantılar neticesinde geliştirilen işbirlikleri, üyesi olduğu uluslararası kuruluşların başkanlıklarının belli bir dönem yürütülmesi, uluslararası kuruluşlar tarafından verilen ödüller çerçevesinde belediyenin üyeliklerin gereğini yerine getirdiği, bu süreçte aktif bir rol aldığı gözlemlenebilmektedir.

Bununla birlikte belediyenin, kentin dolayısıyla ülkenin tanıtımını sağlayacak çalışmalar yaptığı, aldığı ödüllerle, katıldığı ve düzenlediği toplantılarla, uluslararası arenada bilinirliğini artırdığı ve böylece ülkenin itibarının da pekişmesine olumlu katkılar sağladığı ifade edilebilir.

Ayrıca Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin uluslararası kuruluşlara üyelikler konusunda, ülkesindeki diğer kentleri bilgilendirmesi, teşvik etmesi, yerel yönetimlerde bu konuda farkındalık yaratılmasını ve uluslararası kuruluşlara üyeliklerin öneminin ortaya konulması açısından önem arz etmektedir.

Sonuç olarak bir yerel yönetim birimi olan Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin uluslararası kuruluşlara üyelikleri çerçevesinde kazanımlar elde ettiği ifade edilebilir.

KAYNAKLAR

Avcı, Ö. (2012). To Go Shopping: Tüketim, Şehir Mekanı, Teknoloji ve Direniş Üzerine Düşünceler. acikarsiv.atilim.edu.tr/browse/661/65.pdf. Erişim: 10.02.2016.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı. (1992). 21364 sayılı Resmi Gazete.

Belediye Kanunu. 13/7/2005 Tarihli, 25874 Sayılı Resmi Gazete.

Buldaş, H.İ.. Belediyelerin Yurtdışı İlişkileri., ideyonetisim.com.tr/makaleler/h_i_buldass_byi.html. Erişim: 25.01.2016.

Büyükşehir Belediye Kanunu. 23/7/2004 Tarihli, 25531 Sayılı Resmi Gazete.

Dalgıç, D. (2007). "Belediyelerin Uluslararası İlişkileri", İçinde A. Sabuktay(ed) Yerel Yönetimlerde İşbirliği ve Katılım, Todaie Yayınları, Ankara, ss.83-96.

Keleş, R. (2009). Yerinden Yönetim ve Siyaset. Cem Yayınevi, İstanbul.

Keleş, R. (2015). Kent, Kentsel Siyaset ve Çevre Yazıları. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu (2015 Yılı). 22/12/2014 Tarihli 29217 Sayılı Resmi Gazete.

Miller L. G. (2004). Building The Tourism Mega-Cluster: What Works and What Doesn't, Montreux: Executive Forum.

Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun. 17/5/1969 Tarihli, 13201 Sayılı Resmi Gazete.

Özcan, Ü. (2006). Yerel Yönetimler Arasında Ortaklıklar ve Kardeş Şehir İlişkileri El Kitabı.

Özdemir, A.T. (2011). Belediyelerin Uluslararası İlişkilerine İlişkin Temel Hususlar., İller ve Belediyeler Dergisi, 763-764:34-41.

Türkiye Belediyeler Birliği. (2012), Uluslararası Belediye İşbirlikleri ve Birliğimizin Rolü, İller ve Belediyeler Dergisi, 776: 6-15.

Türkiye Belediyeler Birliği. (2015), Kardeş Şehirler El Kitabı. <https://drive.google.com/file/d/0B8YxT-cJpN1dYUdSSIVRY21KZDA/view?pref=2&pli=1>. Erişim: 12.02.2016.

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun. 7/4/1987 Tarihli, 19424 Sayılı Resmi Gazete.

Yaylı, H. (2009). Türkiye'de Belediyelerin Yeniden Yapılandırılması. Kırıkkale Belediyesi Yayınları, Kırıkkale.